Lieta Nr.142038410
1-0287-11/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2011.gada 12.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Juškeviča,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *Ģ.O.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvei *M.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Ģ.O.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2010.gada 18.janvāra lēmuma Nr.227 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PB898023) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Speciālo uzdevumu bataljona „Alfa" jaunākais inspektors 2009.gada 15.augustā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu un pieņēma lēmumu Nr.050/PB898023 (turpmāk – Protokollēmums) par to, ka *Ģ.O.* 2009.gada 15.augustā plkst.05:25 vadīja transportlīdzekli VW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, Rīgā, pa Doma laukumu no Smilšu ielas puses Pils ielas virzienā pa gājēju un velosipēdu ceļu, kas nav paredzēts transportlīdzekļu braukšanai.

Protokollēmumā secināts, ka *Ģ.O.* pārkāpa Ministru kabineta 2004.gada 24.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 111.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{7}panta astotajā daļā. Ar Protokollēmumu *Ģ.O.* uzlikts naudas sods Ls 40 apmērā.

[2] Izskatot *Ģ.O.* sūdzību, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietniece ar 2010.gada 18.janvāra lēmumu Nr.227 (turpmāk – Lēmums) apstrīdēto Protokollēmumu atstāja negrozītu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Lietas materiālu izskatīšanas gaitā nav konstatēti apstākļi, kas liktu apšaubīt policijas darbinieka objektivitāti. Līdz ar to iestāde konkrētajā gadījumā lielāku ticamību piešķīra Protokollēmumā un policijas darbinieka ziņojumā sniegtajam lietas apstākļu izklāstam.

[2.2] Likumdevējs par LAPK 149.^{7}panta astotajā daļā kvalificējamu pārkāpumu noteicis naudas sodu konstantā apmērā, tas ir Ls 40. Citu, alternatīvu soda veidu, par šāda pārkāpuma izdarīšanu likums neparedz, līdz ar to iestāde uzskata, ka, piemērojot sodu, nav nozīmes atsevišķi vērtēt LAPK 32.pantā noteiktos kritērijus – izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, vai konstatēt to neesamību.

[3] *Ģ.O.* (turpmāk arī – pieteicējs) vērsās tiesā ar pieteikumu par Lēmuma

atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[3.1] 2009.gada 15.augustā ap plkst.05:25 pieteicējs ar sev piederošo transportlīdzekli VW Golf iebrauca Vecrīgā, lai no saviesīga pasākuma varētu aizvest uz mājām brāli. Pasažieris iekāpa transportlīdzeklī Smilšu ielas galā, un pieteicējs vēlējās apgriezties braukšanai pretējā virzienā, lai pa Smilšu ielu izbrauktu uz Zigfrīda Annas Meierovica bulvāri. Pieteicējam neizdevās veikt ieplānoto manevru, jo Smilšu ielas un Jēkaba ielas krustojumā atradās taksometrs. Minētā automašīna bija novietota nedaudz uz brauktuves vidusdaļas, brauktuves labajā pusē, tādējādi liedzot garām pabraukt jebkurai citai automašīnai, kā arī liedzot pieteicējam veikt apgriešanās manevru. Apgriezties ceļa daļā (krustojumā), ko veido Doma laukums un Smilšu iela, arī nebija iespējams, jo tur atradās āra kafejnīcas „Filings" izbūve. Atpakaļskata spogulī pieteicējs redzēja, ka viņam tuvojas Valsts policijas trafaretā automašīna, tāpēc viņš nogriezās no Smilšu ielas Doma laukuma virzienā un ieslēdza pagrieziena rādītāju, kā arī nedaudz uzsāka veikt apgriešanās manevru, taču tajā brīdī pieteicēja vadīto automašīnu apturēja Valsts policijas darbinieks.

[3.2] No pieteicēja Protokollēmuma sastādīšanas brīdī veiktajiem fotouzņēmumiem redzams, ka pieteicēja transportlīdzeklis ir apturēts uz Smilšu ielas un Doma laukuma savienojošās ielas daļas, turklāt sakarā ar atgriešanos labajā braukšanas joslā un pieteicēja vadītās automašīnas apturēšanu, pieteicējs bija spiests turpināt kustību un iebraukt pāris metrus tālāk Doma laukuma virzienā.

No fotouzņēmumiem redzams, ka pieteicējs bija plānojis apgriešanās manevru veikt zonā, kurā gājēju – velosipēdu ceļš jau ir beidzies. Daļa no minētās zīmes, kas norāda gājēju – velosipēdu ceļa beigas, ir redzama fotoattēla Nr.2 kreisajā malā. Pieteicējs vērš uzmanību, ka ceļa zīme, kas norāda uz gājēju ceļa sākumu, ir pārvietojama (tā nav iemontēta brauktuvē) un iespējams attiecīgajā brīdī ir bijusi pārvietota.

Plkst.05:30 pieteicēja ieplānotais manevrs nevienam nevarēja traucēt, jo uz ielas praktiski nebija cilvēku. Turklāt konkrētajā vietā uz ceļa braucamās daļas neatrodas norobežojošie šķēršļi, kuri acīmredzami norobežotu gājēju – velosipēdu ceļu no braucamās daļas.

[3.3] Pieteicējs uzskata, ka, sastādot Protokollēmumu, policijas darbinieks nav ievērojis administratīvā pārkāpuma protokola noformēšanas noteikumus, jo nav norādīti apstākļi, kas mīkstina vai pastiprina atbildību, pieteicējam netika pilnībā izskaidrotas tiesības, kādas noteiktas LAPK 260.pantā, kā arī nav norādīts, kur var pārsūdzēt Protokollēmumu, jo iestāde ar nosaukumu „SAPIB", kā tas ir norādīts Protokollēmumā, neeksistē. Protokollēmumā nav izdarīts ieraksts, kas apliecina, ka protokolu pieteicējs nav parakstījis, jo uzskatīja, ka nav izdarījis administratīvo pārkāpumu. Tāpat nevar piekrist Protokollēmumā paustajam formulējumam, ka Doma laukums nav paredzēts transportlīdzekļu braukšanai, jo līdz brīdim, kad Vecrīgā darbojās caurlaižu sistēma, Doma laukums bija caurbraucams bez jebkādiem ierobežojumiem, turklāt arī šobrīd to savām vajadzībām izmanto gan operatīvais transports, gan arī citas personas.

[4] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde (turpmāk arī – atbildētāja) tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja un sniedza paskaidrojumu, balstoties uz tajā minētajiem apsvērumiem. Papildus pieteicējs atsaucās uz vienlīdzības principa pārkāpumu, norādot, ka administratīvi sodāmi bija arī viņu apturējušie policijas darbinieki, jo arī viņi atradās gājējiem un velosipēdiem paredzētajā zonā.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina un, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem, lūdza to noraidīt.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, novērtējusi administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[7] Lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, kas pamatots ar CSN 111.punktu un LAPK 149.^{7}panta astoto daļu.

CSN 111.punkts noteic, ka pa ietvēm, gājēju ceļiem un velosipēdu ceļiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts, izņemot ceļu uzturēšanas un komunālo dienestu (elektroapgādes, siltumapgādes u.tml.) transportlīdzekļus, ja tie veic ceļu uzturēšanas, remonta vai avārijas seku likvidēšanas darbus. Pašvaldības ar attiecīgu lēmumu ir tiesīgas noteikt laikposmu, kad pa šiem ceļiem atļauts braukt un stāvēt (tai skaitā stāvēšanas ilgumu) transportlīdzekļiem, kas apkalpo tirdzniecības vai citus uzņēmumus, veic ar īpašumu apsaimniekošanu saistītus darbus (piemēram, pieved preces, būvmateriālus) objektos, kas atrodas tieši pie šiem ceļiem, ja nav citu piebraukšanas iespēju, netiek traucēta gājēju pārvietošanās un attiecīgo transportlīdzekļu pilna masa nepārsniedz 5 t. Novietojot transportlīdzekli stāvēšanai, tā salonā pie priekšējā stikla novieto informāciju par laiku, kad transportlīdzeklis novietots.

LAPK 149.^{7}panta astotā daļa noteic, ka par braukšanu pa ietvēm, gājēju ceļiem, velosipēdu ceļiem vai citām vietām (sadalošām joslām, ceļa nomalēm, apstādījumiem u.tml.), kas nav paredzētas transportlīdzekļu braukšanai, - uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit latu apmērā.

No minētajām tiesību normām secināms, ka pieteicējs ir saucams pie administratīvās atbildības, ja tiek pierādīts, ka viņš vadījis transportlīdzekli pa gājēju (velosipēdu) ceļu, kas nav paredzēts transportlīdzekļu braukšanai.

[8] Saskaņā ar LAPK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesa lietā konstatē turpmāk norādītos pierādījumus.

[8.1] 2009.gada 15.augustā sastādīts Protokollēmums par to, ka pieteicējs 2009.gada 15.augustā plkst.05:25, Rīgā, vadīja transportlīdzekli VW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, pa Doma laukumu no Smilšu ielas puses Pils ielas virzienā pa gājēju un velosipēdistu ceļu, kas nav paredzēts transportlīdzekļu braukšanai. Protokollēmumu pieteicējs parakstīja un tajā norādīja: „Pārkāpumam nepiekrītu, paskaidrojumu nevaru sniegt vietas trūkuma dēļ” *(lietas 15.-16.lapa).*

[8.2] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Speciālo uzdevumu bataljona „Alfa” jaunākais inspektors *A.M.* 2010.gada 8.janvāra dienesta ziņojumā norāda, ka, 2009.gada 15.augustā, Vecrīgā, patrulējot pa Jēkaba ielu no Smilšu ielas puses Doma laukuma virzienā, ievēroja, ka pa Doma laukumu virzienā no Smilšu ielas uz Pils ielas pusi brauc transportlīdzeklis VW Golf, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, pa gājēju un velosipēdu ceļu, kas nav paredzēts transportlīdzekļu braukšanai. Minētais transportlīdzeklis tika apturēts pie nama Nr.8. Ekipāžas vecākais *D.V.* vadītājam stādījās priekšā kā policijas darbinieks un palūdza uzrādīt vadītāja apliecību un transportlīdzekļa tehnisko pasi, kā arī paskaidroja pārkāpuma būtību. Tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols *(lietas 22.lapa).*

[8.3] 2009.gada 8.novembrī pieteicējs iesniedza sūdzību Valsts policijas Rīgas

reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldē, kurā norādīja uz pieteikumā minētajiem apsvērumiem *(lietas 20.-21.lapa).*

[8.4] Lietā atrodas notikuma vietas fotouzņēmumi (*lietas 42.-43.lapa*).

[9] Tiesa konstatē, ka pieteicējs nenoliedz Protokollēmumā konstatētos faktus.

Gan pieteikumā, gan tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja, ka iebrauca Doma laukumā, lai apgrieztos. Policijas inspektora ziņojumā norādīts, ka pieteicējs apturēts pie Doma laukuma 8.nama, kas ir ceļa zīmes Nr.415. „Gājēju un velosipēdu ceļš" darbības zona. Pieteikumā *Ģ.O.* paskaidroja, ka apgriezties uz Smilšu ielas viņam traucējis taksometrs, bet apgriezties Doma laukuma un Smilšu ielas krustojumā nebija iespējams kafejnīcas izbūves dēļ, tāpēc pieteicējs ieslēdza pagrieziena rādītāju un sāka nogriešanās manevru no Smilšu ielas Doma laukuma virzienā. Arī no pieteicēja iesniegtajiem fotouzņēmumiem tiesa konstatē, ka pieteicēja transportlīdzeklis ir iebraucis ceļa daļā, kas paredzēta gājējiem un velosipēdiem.

Lietā ir strīds, vai pieteicējs saucams pie administratīvās atbildības, ja viņa mērķis bija tikai apgriezties braukšanai pretējā virzienā un viņš nav redzējis ceļa zīmi Nr.415, kas apzīmē gājēju un velosipēdu ceļa sākumu.

Izvērtējot pieteicēja argumentus, tiesa norāda, ka CSN 111.pants noteic izņēmumus no vispārējā aizlieguma braukt pa gājējiem un velosipēdiem noteikto ceļu, ja iebraukšana šajā ceļa zonā saistīta ar ceļu uzturēšanas, remonta vai avārijas seku likvidēšanas darbiem vai uzņēmumu apkalpošanas darbiem. Tā kā pieteicēja iebraukšana uz gājēju un velosipēdu ceļa nav saistīta ar normā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, tad uz pieteicēju attiecas vispārējais aizliegums iebraukt šajā teritorijā.

Tāpat pieteicējs nav atbrīvojams no administratīvās atbildības, tāpēc, ka nav redzējis ceļa zīmi Nr.415. Lietā nav pierādījumu tam, ka minētā ceļa zīme bija pārvietota. Tiesas ieskatā, ja pieteicējs būtu pārliecināts, ka šī zīme nav bijusi uzstādīta, tad pieteicējs šādus apsvērumus būtu norādījis jau Protokollēmuma sastādīšanas brīdī. Tiesa vērš pieteicēja uzmanību, ka transportlīdzekļu vadītājiem transportlīdzekļa vadīšanas laikā ir jāizrāda pienācīga rūpība, vērojot satiksmi regulējošo ceļa zīmju un citu tehnisko līdzekļu norādes. Turklāt ir vispārzināms, ka Vecrīga ir Rīgas pilsētas kultūrvēsturiskais cents, kur transportlīdzekļu kustība ir stipri ierobežota, teritorija daudzviet ir paredzēta gājējiem. Tādējādi pieteicēja norāde, ka zīme iespējams bijusi pārvietota, norāda uz pieteicēja uzmanības trūkumu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa secina, ka ar Protokollēmumu, policijas inspektora ziņojumu, pieteicēja paskaidrojumiem un iesniegtajiem fotouzņēmumiem ir pierādīta pieteicēja vaina LAPK 149.^{7}panta astotajā daļā kvalificētā pārkāpuma izdarīšanā.

[10] Izvērtējot lietas materiālus, tiesa nekonstatē procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai.

Atbilstoši LAPK 248.pantam, sastādot protokolu, pārkāpējam izskaidro viņa tiesības un pienākumus, kas noteikti šā kodeksa 260.pantā, un par to izdara ierakstu protokolā.

Tiesa konstatē, ka Protokollēmumā nav pieteicēja paraksts, ka viņam izskaidrotas tiesības un pienākumi, tomēr no lietas materiāliem secināms, ka pieteicējam šīs tiesības ir zināmas un viņš tās ir izmantojis, apstrīdot un pārsūdzot lēmumus.

Tāpat tiesa noraida kā nepamatotu, ka pieteicējam nebija saprotams saīsinājums SAPIB. Tiesas ieskatā attiecībā par šo saīsinājumu pieteicējs varēja lūgt skaidrojumu Protokollēmuma sastādītājam. Turklāt šā saīsinājuma lietošana Protokollēmumā nav kavējusi pieteicēju iesniegt apstrīdēšanas iesniegumu.

[11] Pieteicējs uzskata, ka iestāde pārkāpusi vienlīdzības principu, nesodot

pieteicēju apturējušos policijas darbiniekus, jo policijas transportlīdzeklim, atrodoties uz gājēju un velosipēda ceļa, nebija iedegta mirgojoša zila bākuguns.

Tiesa piekrīt, ka policijas transportlīdzeklim bija jābūt ieslēgtai mirgojošai zilai bākugunij, tomēr minētajam apstāklim nav izšķirošas nozīmes, jo lietā nav strīds, ka policijas transportlīdzeklis tika izmantots dienesta pienākumu veikšanai. Tāpat minētajam apstāklim nav nozīmes arī tāpēc, ka personai nav tiesību atsaukties uz vienlīdzības principa pārkāpumu, lai attaisnotu savu prettiesisko rīcību.

Vienlīdzības princips nozīmē to, ka administratīvās lietas izskatītājs (iestāde vai tiesa), pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, pieņem vienādus lēmumus, savukārt, pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, - atšķirīgus lēmumus. No vienlīdzības principa izriet iestādes pienākums, izlemjot administratīvo lietu, ņemt vērā savu praksi līdzīgās lietās. Atkāpe no pastāvošās prakses analogā lietā pieļaujama vienīgi to pienācīgi motivējot. Vienlaikus jāņem vērā, ka vienlīdzības princips jāskata kontekstā ar tiesiskuma principu, jo vienlīdzības principu nedrīkst izmantot kā argumentu iestādes prettiesiskai rīcībai. Proti, persona nevar atsaukties uz vienlīdzības principu, lai attaisnotu savu prettiesisko rīcību un izvairītos no nelabvēlīgajām tiesiskajām sekām (soda). Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) uzsvēris, ka personai nav tiesības atsaukties uz vienlīdzības principu, lai attaisnotu prettiesiskas prakses izmantošanu turpmāk (*sk. Senāta 2007.gada 8.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-400-07 10.punkts*). Arī Eiropas Padomes administratīvā procesa rokasgrāmatā norādīts, ka persona nedrīkst izvairīties no soda, norādot, ka līdzīgā lietā pārkāpējs nav ticis sodīts (*The administration and you. A handbook. Strasbourg: Council of Europe. Publishing, 1996, p.15*).

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka pieteicēja atsaukšanās uz vienlīdzības principa pārkāpumu nav pamatota, jo tā izmantota, lai attaisnotu savu prettiesisko rīcību.

[12] Tiesa jau iepriekš norādīja, ka LAPK 149.^{7}panta astotās daļas sankcija paredz uzlikt naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam 40 latu apmērā. Līdz ar to, izvēloties piemērojamā soda veidu un apmēru, iestādei nav nepieciešams vērtēt LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus (pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus), kas citos gadījumos jāņem vērā, uzliekot sodu. Proti, policijai nav rīcības brīvības, izvēloties soda apmēru, jo LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu. Konkrētajā gadījumā likumdevējs soda apmēram ir noteicis ļoti šauru ietvaru, paredzot tikai vienu soda veidu un apmēru.

Saskaņā ar LAPK 21.pantu, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu. Ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Konkrētajā lietā par ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu paredzētais naudas sods pārsniedz 30 latus, tādējādi likums nepieļauj konkrēto pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Turklāt tiesa no lietas materiāliem nekonstatē tādus apstākļus, lai atzītu minēto gadījumu par netipisku.

[13] Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatoti, tāpēc atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, kā arī Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2010.gada 18.janvāra lēmumu Nr.227 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PB898023), bet *Ģ.O.* pieteikumu noraidīt

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Juškeviča